23.2.2017

Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 10.2.2017
Dnro U 12/2017 vp

Motiva Oy:n lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen)

Motiva Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä (rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muuttaminen).

Huomioiden rakennusten energiankulutuksen osuuden kansallisesta energiankulutuksesta on hyvä asia, että rakennusten energiatehokkuutta pyritään edelleen kehittämään energiatehokkuusdirektiivin kautta. Suurimmaksi osaksi esitetyt muutokset ovat kannatettavia, mutta on tärkeää, että niiden toimeenpano on mahdollista joustavasti kansallisella tasolla.

Pitkän aikavälin rakennusten peruskorjausstrategia (uusi 2 a artikla)
On luontevaa ja johdonmukaista, että rakennusten peruskorjausstrategiaa koskeva säännös on siirretty rakennusten energiatehokkuusdirektiivin puolelle. Olemassa oleva ja korjaamista vaativa rakennuskanta sekä eri maiden olosuhteet sekä käytännöt vaihtelevat, joten strategian laadinnassa ja toteutuksessa tulisi mahdollistaa kansallisesti tarkoituksenmukaisimmat toimintatavat. Tämä pätee erityisesti investointeihin liittyvien mekanismien käyttöönotossa.

Sähköiseen liikkumiseen liittyvä infrastruktuuri (8 artiklan 2 kohta)
Liikenteen päästöjen vähentämiseksi yksi toimenpidekokonaisuus energia- ja ilmastostrategiassamme on siirtyminen sähköautoihin. Tästä näkökulmasta sähköautojen latauspaikkojen ottaminen mukaan rakennusten teknisiin järjestelmiin on lähtökohtaisesti kannatettava asia, vaikka latauspaikat eivät tyypillisesti kuulu rakennukseen. Suomessa on jo nyt tarjolla tähän liittyviä palveluita sekä tekniikkaa, jonka yleistyminen ensin Suomessa ja direktiivin vaikutuksesta muissa maissa toisi

Motiva Oy
Urho Kekkosen katu 4-6 A
PL 489
00101 Helsinki
Puh 09 6122 5000
Faksi 09 6122 5199
www.motiva.fi
Y 1629255-4 – Kotipaikka Helsinki

Motiva Oy
Urho Kekkosen katu 4-6 A
P.O. Box 489
FIN-00101 Helsinki
Tel. + 358 9 6122 5000
Fax + 358 9 6122 5199
www.motiva.fi
VAT No. FI1629255-4 – Domicile Helsinki

mahdollisesti kansallisesti alan nykyisille yrityksille mahdollisuuksia kasvuun. Direktiivin tulee kuitenkin mahdollistaa teknisten järjestelmien ja palveluiden kehitys eli se ei saa asettaa liian yksityiskohtaisia rajoitteita. On vaikea arvioida sähköautoilun yleistymisen nopeutta ja sitä kautta tarvittavien latauspisteiden määrän kehittymistä. Tulee kuitenkin varmistaa, ettei mikään taho joudu kohtuuttomiin velvoitteisiin.

Sähköautojen lisäämiseksi on tärkeää, että latausjärjestelmiä toteutettaessa eri osapuolilla on riittävästi teknistä, taloudellista ja toiminnallista tietoa ja esimerkkejä päätöksenteon tueksi. Tämä on selkeästi tullut esiin mm. parhaillaan Motivan vetämässä eri toimijoiden kanssa yhdessä toteutettavassa kiinteistöjen latauspisteitä käsittelevässä hankkeessa.

Teknisiä järjestelmiä koskeva arviointi ja dokumentointi (8 artiklan uusi 5 kohta) ja Älykkäitä ratkaisuja koskeva indikaattori, "smartness indicator" (8 artiklan uusi 6 kohta)
Direktiivin pyrkimys edistää kattavia teknisiä järjestelmiä, jolloin rakennuksen kaikki järjestelmät toimisivat mahdollisimman hyvin yhteen, on hyvä ja kannatettava asia. Tällä varmistetaan se, että rakennuksista saadaan mahdollisimman toimivia sekä olosuhteiden että energiatehokkuuden kannalta.

Älykkäitä ratkaisuja koskevan eurooppalaisen indikaattorin luominen ei Motivan mielestä kuitenkaan ole kannatettava asia, koska sillä ei mielestämme saavutettaisi lisähyötyjä. Yhteisen eurooppalaisen älykkyysindikaattorin luominen vaikuttaa keinotekoiselta ja haastavalta. Älykkyysindikaattori saattaisi johtaa teknisten järjestelmien toteutuksessa erilaisiin osaoptimointeihin, mikä ei tue alkuperäistä tavoitetta.

Älykkäiden järjestelmien edistäminen sinänsä on kuitenkin kannatettava ja tärkeä asia, ja tältä osin Motiva tekee parhaillaan yhteistyötä alan toimijoiden kanssa pientalojen kattavien taloautomaatiojärjestelmien ja niillä saavutettavien hyötyjen tuomiseksi kuluttajien tietoon.

Energiatodistusten käyttöön liittyvät muutokset (10 artikla)
Energiatodistusvelvoitteiden lisääminen korjausrakentamisen osalta ei ole kannatettavaa sellaisenaan. Tämä lisäisi turhaan energiatodistuksen laatimisen velvoitteita, jotka jo nyt koetaan jossain määriin liiallisiksi. Ehdotuksessa jää myös epäselväksi se, mitä rakennuskantaa energiankulutustietojen säännöllinen ilmoittamisen velvollisuus tulisi koskemaan. Nykyisellään merkittävä osa suurimpien kiinteistösijoittajien sekä kuntien rakennuskannasta on mukana hyvin toimivassa energiatehokkuussopimustoiminnassa, jossa toimijat jo nyt raportoivat energiankulutustietonsa vuosittain sopimuksen tietokantaan. Nyt ehdotetun velvoitteen käyttöönotto aiheuttaisi päällekkäistä turhaa raportointia eri järjestelmien välillä, mikäli energiankulutustiedot tulisi raportoida energiatodistuksia koskevaan tietojärjestelmään.

Direktiivin muutoksen ehdotuksessa on korostettu energiatodistusten osalta viestinnän tärkeyttä. Motiva on jo ympäristöministeriön toimeksiannosta viestinyt ja neuvonut aktiivisesti energiatodistuksiin liittyvistä asioista sekä kuluttajille että alan ammattilaisille muun muassa järjestämällä energiatodistuksen laatijoille

säännöllisesti verkostoitumistilaisuuksia. Motiva on myös suunnannut aktiivista viestintää kuluttajille hyvistä energiatehokkuushankkeista sekä mm. kotitalousvähennyksen käytettävyydestä erilaisiin korjaushankkeisiin.

Lämmitysjärjestelmien ja ilmastointijärjestelmien tarkastus (14 ja 15 artikla)
Direktiivissä on esitetty pakollisia tarkastuksia lämmitys- ja ilmastointijärjestelmiin. Tarkastuksia koskevien järjestelmien kokoluokkien määritelmät ovat vielä osin epäselvät. Direktiivi antaa myös mahdollisuuden hyödyntää automaatiojärjestelmää jatkuvan seurannan toteuttamiseksi. Tältä osin direktiivin tekstistä ei vielä käy tarkasti selville, mitä tällaisen seurannan tulisi sisältää. Motivan näkemyksen mukaan tähän pystytään pääosin vastaamaan nykyisillä järjestelmillä erityisesti palvelurakennusten sekä suurempien asuinrakennusten osalta.

On tärkeää, että direktiivissä mahdollistetaan erilaisten kansallisten jo hyväksi osoittautuneiden toimintamallien käyttäminen direktiivin toimeenpanemiseksi. Primäärienergiakertoimien määrittäminen on tarkoituksenmukaista jättää kansallisesti määritettäväksi.

Direktiivin toimeenpano vaatii hyvin paljon työtä ja käytännön toteutuksen osalta hyvää viestintää ja neuvontaa eri sidosryhmille, erityisesti esimerkiksi kuluttajille. Motiva Oy on mielellään tässä työssä mukana.

Helsingissä 23.2.2017

Motiva Oy

Hille Hyytiä
Toimitusjohtaja